

İÇİNDEKİLER

Sunuş	3
İçindekiler	5
Kısaltmalar	45

BİRİNCİ BÖLÜM

TÜRK CEZA KANUNUNDA YER ALAN TİCARETE YÖNELİK UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDE SUÇLARI

1. Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Kavramı.....	53
1. Suçun Maddi Konusu	53
1.1. Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde.....	54
1.1.1. 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 188. Maddesinin 4. Fıkrasında Tanımlanan Maddeler	56
1.1.2. Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun Açısından Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Kavramı.....	56
1.1.3. 3298 Sayılı Uyuşturucu Maddelerle İlgili Kanun Açısından Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Kavramı	58
1.1.4. Uyuşturucu Maddelere Dair 1961 Tek Sözleşmesi Açısından Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Kavramı	60
1.1.5. 2313 ve 3298 Sayılı Kanunların Verdiği Yetki Uyarınca Çıkarılan Bakanlar Kurulu Kararları Açısından Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Kavramı	60
1.2. Uyuşturucu veya Uyarıcı Maddelerin Çeşitleri ve Etkileri Uyuşturucu Maddelerin Sınıflandırılması	60
1.2.1. Merkezi Sinir Sistemini Yavaşlatanlar (Depresantlar) Tabii Uyuşturucu veya Uyarıcılar.....	62

1.2.1.1. Afyon	62
1.2.1.2. Morfin	63
1.2.1.3. Eroin.....	65
1.2.1.4. Kodein.....	67
1.2.1.5. Sentetik Uyuşturucular.....	67
1.2.1.6. Barbitüratlar	68
1.2.1.7. Trankilizanlar	69
1.2.1.8. Sedatifler	69
1.2.2. Merkezi Sinir Sistemini Uyarıcılar (Stimülanlar)	
Tabii Uyarıcılar	69
1.2.2.1. Koka Yaprağı.....	69
1.2.2.2. Kokain	72
1.2.2.3. Crack	74
1.2.2.4. Sentetik Uyarıcılar.....	75
1.2.2.4.1. Amfetaminler.....	75
1.2.2.4.2. Captagon.....	77
1.2.2.4.3. Extacy	77
1.2.3. Halisinojenler (Hayal Gösterenler).....	81
1.2.3.1. Esrar	81
1.2.3.2. Marihuana	83
1.2.3.3. Meskalin.....	83
1.2.3.4. LSD	85
1.2.3.5. Sentetik Kannabinoidler (Bonzai).....	90
1.3. Ele Geçen Maddelerin Suçun Oluşumuna Elverişli Olması	90
1.3.1. Elverişli Olma Hali	90

1.3.2. Dikiliden Hint Keneviri Ele Geçirilmesi	91
1.3.3. Narkotik Madde Bulaşıkları.....	91
1.3.4. Bilirkişi İncelemesi	91
1.3.5. Ele Geçen Maddenin Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Niteliğinde Olmaması	92
1.3.6. Failin İkrarının Tek Başına Delil Olarak Değerlendirilememesi	93
2. Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde İmal, İthal ve İhraç Suçu	95
2.1. Yasal Düzenleme ve Genel Açıklamalar.....	95
2.2. Korunan Hukuksal Yarar.....	100
2.3. Suçun Hukuki Konusu.....	101
2.4. Suçun Faili.....	102
2.4.1. Failin Yabancı Uyruklu Olması Halinde Yapılacak İşlemler	103
2.5. Suçun Maddi Unsuru.....	105
2.5.1. İmal	106
2.5.1.1. Uyuşturucu Madde İmal Etme Suçunun Oluşumu	108
2.5.2. İthal	110
2.5.2.1. Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde İthali Kavramı ve Uygulaması İle İlgili Yargıtay Kararları	114
2.5.3. İhraç	120
2.5.3.1. Türkiye Açısından İhraç Olan, Diğer Ülke Açısından İthal Olan Suçlarda Mahsup Uygulaması	121
2.5.3.2. Yargıtay Uygulaması.....	124
2.5.3.2.1. Görünüşte İçtima	124

2.5.3.2.2. TCK'nin 188/2 Maddesinin Uygulanması İle İlgili Yargıtay Kararlar.....	125
2.5.3.2.2.1. İnfaz Evrakının Araştırılması Zorunluluğu	125
2.5.3.2.2.2. Mahsup Uygulamasının Yerel Mahkemece Yapılabilmesi	126
2.5.3.2.2.3. Etkin Pişmanlık Hükümlerinin Uygulanabilmesi	126
2.5.3.2.2.4. Yabancı Ülkede Hükmolunan ve İnfaz Edilen Cezanın Mahsubu.....	127
2.5.3.2.3. Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde İhracı Kavramı ve Uygulaması İle İlgili Yargıtay Kararları ...	128
2.5.3.2.3.1. TCK'nin 44. Maddesinin Uygulanması..	128
2.5.3.2.3.2. Transit Geçişler.....	130
2.5.3.2.3.3. Yabancı Mahkeme Kararlarının Getirilme Zorunluluğu.....	131
2.5.3.2.3.4. Yabancı Mahkeme Kararlarının Tercümelî Evrakının Dosyaya Konulması Zorunluluğu	132
2.5.3.2.3.5. Ele Geçen Narkotik Madde Miktarı ve İhraç Etme Amacı Cezanın Alt Sınırından Uzaklaşmasını Gerektirmesi.....	133
2.5.3.2.3.6. Sanığın Yurt İçinde Yakalanması ve İhraç Eyleminin Belirsiz Olması	134
2.5.3.2.3.7. Narkotik Maddenin Ele Geçirilememesi	135
2.5.3.2.3.8. Kargo İle Yurtdışına Narkotik Madde Gönderme	135

2.5.3.2.3.9. 765 Sayılı TCK İle 5237 Sayılı TCK Hükümlerinin Karşılaştırılarak Lehe Kanununun Tespiti	136
2.5.3.2.3.10. Narkotik Maddenin Havalimanı Dış Hatlar Girişinde Bulunan Kontrol Noktasında Yakalanmış Olması.....	137
2.5.3.2.3.11. Failin X-Ray Cihazından Geçtiği Sırada Suç Konusu Uyuşturucu Madde İle Birlikte Yakalanması.....	137
2.6. Manevi Unsur	138
2.7. Hukuka Aykırılık Unsuru	140
3. Uyuşturucu veya Uyarıcı Maddeyi Ruhsatsız veya Ruhsata Aykırı Olarak Ülke İçinde Satmak, Satışa Arz Etmek, Başkalarına Vermek, Sevk Etmek, Nakletmek, Depolamak, Satın Almak, Kabul Etme, Bulundurmak.....	141
3.1. Genel Açıklamalar.....	141
3.2. Korunan Hukuksal Yarar.....	142
3.3. Suçun Hukuki Konusu.....	143
3.4. Suçun Faili.....	144
3.5. Suçun Maddi Unsuru	145
3.5.1. Satmak.....	145
3.5.1.1. Yargıtay Uygulaması.....	147
3.5.1.1.1. Sanığın Evinde Çocuğa ve Yetişkine Narkotik Madde Satarken Yakalanması.....	147
3.5.1.1.2. Reçeteye Bağlı Olan ve Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Etkisi Doğuran Her Türlü Maddenin Satışı	148

3.5.1.1.3. Satma Eyleminin Sanığın Evinde Gerçekleşmesi	148
3.5.1.1.4. Narkotik Maddenin Zincirleme Şekilde Satılması ve Satılan Bir Kişinin de Çocuk Olması.....	148
3.5.1.1.5. Çocuklara Uyuşturucu Satarken Yakalanma.	149
3.5.1.1.6. Sanığın Uyuşturucu Maddeyi Satma Amacıyla Bulundurduğuna Dair Delil Bulunmaması ...	149
3.5.1.1.7. Tanıkların Uyuşturucu Maddeleri Sanıktan Almadıklarını Söylemeleri	150
3.5.1.1.8. Uyuşturucu Madde Ticareti Yapma Suçunda Zorunlu Müdafii Görevlendirme Zorunluluğu	150
3.5.1.1.9. Uyuşturucu Satma ile İmal Suçunun Birlikte İşlenmesi	151
3.5.1.1.10. Sanığın İkrarı.....	151
3.5.1.1.11. Ele Geçirilemeyen Maddelerin Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Kapsamında Değerlendirilememesi	152
3.5.1.1.12. Analizi Yapılan Madde Yasaklanmamış ve Ruhsata Tabi Kılınmamış Olması (Uyuşturucu veya Uyarıcı Maddenin Neye Göre Belirleneceği Hususu)...	152
3.5.1.1.13. Birlikte Hareket Eden Birden Fazla Kişiye Uyuşturucu Madde Satma	153
3.5.1.1.14. İnfaz Kurumuna Narkotik Madde Sokmak .	153
3.5.2. Satışa Arz Etmek	154
3.5.2.1. Yargıtay Uygulaması	155
3.5.2.1.1. Suç Delilini Elde Etme Amacıyla Narkotik Madde Alma	155

3.5.2.1.2. Gizli Soruşturmacının Uyuşturucu Satın Alması ve Sanığın Evinde Narkotik Maddenin Ele Geçirilmesi.....	156
3.5.3. Başkalarına Verme.....	156
3.5.3.1. Yargıtay Uygulaması.....	157
3.5.3.1.1. Uyuşturucu Maddeyi Başkalarına İkram Etme.....	157
3.5.3.1.2. Uyuşturucu veya Uyarıcı Maddenin Hile İle veya Zorla Verilmesi	158
3.5.4. Sevk Etme	158
3.5.4.1. Uyuşturucu veya Uyarıcı Maddenin Kargo İle Gönderilmesi	160
3.5.4.1.1. Uyuşturucu Maddeyi Kargo İle Cezaevine Kasıtlı Olarak Gönderme Hali (Kasta Dair Delil Olmaması)	160
3.5.4.1.2. Narkotik Maddenin Kargo İle Ceza İnfaz Kurumuna Gönderilmesi	160
3.5.4.1.3. Narkotik Maddenin Yurtdışından Kargo İle Gönderilmesi	161
3.5.4.1.4. Satın Alınan Narkotik Maddenin Kargo İle Gönderilmesi	161
3.5.4.1.5. Uyuşturucu Maddenin Kargo Şirketiyle Sanık Tarafından Gönderildiğine İlişkin Delil Araştırması.....	162
3.5.4.1.6. Kargo Paketinin Açılması ve Suç Eşyasına El Konulması	163
3.5.4.1.7. Narkotik Maddenin Kargo Görevlilerinin Şüphelenmesi Üzerine Ele Geçirilmesi	164

3.5.4.1.8. Narkotik Maddenin Kargo ile Yurt Dışına Gönderilmesi	164
3.5.4.1.9. Gönderdiği Kargo Paketi İçerisindeki Uyuşturucu Maddeden Haberdar Olmadığına Yönelik Savunmalar	165
3.5.4.1.10. Başka Bir Kişiden Kargoya Teslim Etmek İçin Aldığı Eşyayı Birine Göndermek İçin Kargoya Teslim Etme	165
3.5.5. Nakletmek	166
3.5.5.1. Uyuşturucunun Hava Limanı Dış Hatlar Gidiş Katı Transit Alanda Yakalanması	168
3.5.5.2. Uyuşturucunun Hava Limanı Dış Hatlar Gidiş Terminali Kontrol Noktasında Sanığın X-Ray Cihazından Geçiş Sırasında Yakalanması	168
3.5.5.3. Failin Temin Ettiği Uyuşturucuyu Arkadaşına Verirken Yakalanması	169
3.5.5.4. Uyuşturucunun Havalimanının "Şut Altı" Kısmı Olarak Tabir Edilen Pasaport Sonrası Gümrük Alanı İçinde Ele Geçirilmesi	169
3.5.5.5. Araç İle Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Nakletme	170
3.5.5.6. Araç Dorsesinde Uyuşturucu Maddenin Ele Geçirilmesi ve Gümrük Sahası	170
3.5.5.7. İkamette ve Taşınan Poşette Narkotik Maddenin Ele Geçirilmesi ve Failin Yurtdışından Getirdiğini Söylemesi	171
3.5.5.8. Transit Geçiş	171

3.5.5.9. Failin Midesinde Narkotik Madde Nakletmesi (Yurtdışına Gidemeden ve Gümrük Sahasına Girmeden Yakalanma)	172
3.5.5.10. Cezaevinde Bulunan Bir Kişiyeye Narkotik Madde Götürme.....	172
3.5.5.11. Araçla Narkotik Madde Nakleden Failin Konumu (TCK m. 37/1 Anlamında Sorumluluğu)	174
3.5.5.12. İki Kişinin Yolculuk Ettiği Araçta Yapılan Aramada Narkotik Maddenin Ele Geçirilmesi ve Araç Sürücüsünün Yanında Bulunan Kişinin Durumu.....	174
3.5.6. Depolama	175
3.5.6.1. Narkotik Maddeyi Evdeki Yatağın Altına Gizlemek	176
3.5.6.2. Konteynırlardaki Uyuşturucu Maddeyi Depoya İndirmek ve Saklamak.....	177
3.5.7. Satın Almak	177
3.5.8. Kabul Etmek	178
3.5.9. Bulundurmak.....	178
3.6. Manevi Unsur	179
3.7. Hukuka Aykırılık Unsuru	180
4. Uyuşturucu ve Uyarıcı Madde Suçlarında Ağırlaştırılmış Yaptırımı Gerektiren Haller	181
4.1. 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Düzenlenen Haller.....	181
4.1.1. Uyuşturucunun Türüne Bağlı Olan Ağırlaştırıcı Neden	181
4.1.2. Suçun İşlendiği Yer Bakımından Öngörülen Ağırlaştırıcı Neden.....	182

4.1.2.1. Uyuşturucu Madde Satışının Aracın İçerisinde Gerçekleşmiş Olması	183
4.1.2.2. Narkotik Maddenin Okula İki Yüz Metreden Yakın Mesafe İçinde Açıkta Satılması.....	184
4.1.2.3. Suçun Cami Yakınında İşlenmesi	184
4.1.2.4. Mesafenin Mutad Ulaşımına Göre Belirlenmesi.....	185
4.1.2.5. Eylemin TCK'nin 188/3 Maddesi Kapsamında Olması ve Yasada Belirtilen Yerlerde İşlenmesi Koşulu..	185
4.1.2.6. Keşif Yapılması ve Yürüme Mesafesine Göre Tespit Zorunluluğu.....	186
4.1.2.7. Taşıtın Bir Uyuşturucu Madde Satış Tezgâhı Olarak Kullanılması	187
4.1.3. Suçun Üç veya Daha Fazla Kişi Tarafından Birlikte İşlenmesi	188
4.1.3.1. Uyuşturucu Maddeyi Diğer Sanıklar Birlikte Satmak İçin Bulundurma	189
4.1.3.2. Failin Alıcı Konumundaki Kişileri Sanıklarla Buluşturarak Uyuşturucu Madde Temin Etmesini Sağlaması	190
4.1.3.3. Müşterek Faillerin 'Aynı Yönde' Hareket Etmeleri Zorunluluğu.....	191
4.1.3.4. Failler Arasında İrtibat Olmaması.....	191
4.1.3.5. Sanıklardan Birinin Beraat Etmesi.....	192
4.1.3.6. Ortak Bir İrade İle Hareket Etme ve Suçun İcrasında Doğrudan Doğruya Etkili Olan Hareketleri Gerçekleştirme Koşulu.....	192
4.1.3.7. Uyuşturucu Almak İsteyen Kişileri Satıcılara Yönlendirme.....	193

4.1.3.8. Diğer Sanıklarla İrtibatlı Olmadan Narkotik Maddeyi Sevk Etme	194
4.1.3.9. Narkotik Madde Satıcılarına Polisin Geldiğini Söyleyerek İkazda Bulunmak.....	194
4.1.3.10. Sanıkların Enaz Üç Kişi Olması Zorunluluğu....	195
4.1.3.11. Kimlikleri Tespit Edilemeyen Şahıslarla Birlikte Suç İşleme	195
4.1.4. Suçun Bir Örgütün Faaliyeti Çerçevesinde İşlenmesi	195
4.1.4.1. Örgütün Varlığı İçin Aranılan Şartlar.....	199
4.1.4.2. Uyuşturucu Ticareti Suçunun Örgüt Faaliyeti Çerçevesinde İşlenip İşlenmediği ve Gizli Soruşturmacı .	200
4.1.4.3. Soyut Olarak Sanık Sayısının Üç Kişiden Fazla Olması	201
4.1.4.4. İletişimin Tespit Tutanakları ve Telefon Görüşmelerinin İçerikleri	202
4.1.4.5. "Suç İşleme İradelerinde Devamlılık" ve "Hiyerarşik İlişki".....	202
4.1.4.6. Amaç Suçları Sürekli Biçimde İşleme Kararlılığının Mevcut Olup Olmadığının Araştırılması Zorunluluğu.....	203
4.1.5. Suçların Bazı Mesleki Faaliyet Gösterenler Tarafından İşlenmesi Hali.....	204
5. Üretimi İzne, Satışı Reçeteye Bağlı Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Etkisi Doğuran Her Türlü Maddelerin İmal, İthal, İhraç ve Ticareti.....	206
5.1. Yeşil veya Kırmızı Reçeteye Tabi İlaçların Kullanılması.	207
5.2. Yeşil Reçete İle Satılan Haplar.....	207

5.3. Yeşil Reçeteye Tâbi Tabletlerin Sanığın Üzerinde ve İşyerinde Ele Geçirilmesi	208
5.4. Ele Geçen Madde Konusunda Bilirkişi Raporu Alınma Zorunluluğu	208
5.5. Cezaevi İdaresi Tarafından Bir Hükümlüye Verilen Yeşil Reçeteye Tabi İlaçları Başka Hükümlülerin Kullanması.....	209
5.6. "Suboxone" İsimli Kırmızı Reçeteye Tabi İlaç	209
5.7. Tabletlerin Yasal Kısıtlılık Altında Bulunan Herhangi Bir Uyuşturucu Madde İçermemesi	211
5.8. Eczanede Çalışan Sanığın Reçeteye Tabi Hapları Satmaları İçin Diğer Sanıklara Vermesi.....	211
5.9. Sanığa Ait İdrar Tetkikinde Reçeteye Tabi İlaç Etken Maddesinin Çıkması.....	212
5.10. TCK'nin 188/6. Maddesi ve Zincirleme Suç	212
5.11. İlacın İçindeki Maddenin Türünün Önemli Olmaması ve Cezanın Türe Göre Artırılmaması	213
5.12. Cezaevine Yeşil Reçeteye Tabi İlaç Sokulması	213
6. Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Üretiminde Kullanılan ve İthal veya İmali İzne Bağlı Maddeyi İthal, İmal, Satış, Nakil, Depolama ve İhraç Etme Suçları.....	215
7. Esrar Elde Etme Amacıyla Kenevir Ekilmesi.....	218
7.1. Kenevir Ekme Suçunun Konusu	219
7.2. Suç Tipinin Tespiti İle İlgili Sorun	219
7.3. Münhasıran Esrar Yapmak İçin Kenevir Ekilmesinin Yasak Olması	219
7.4. Kenevir Ekiminin İzne Tabi Tutulması.....	219
7.5. Kenevir Ekme Eyleminin Tanımı.....	220

7.6. Kenevir Bitkisinin Sökülmesi veya Koparılması İle Oluşabilecek Suçlar	220
7.7. Kenevir Bitkilerinin Hasat Edilmesi veya Kurutulmaya Bırakılması Hali.....	221
7.8. Suçun İspatı İle İlgili Delillerin Değerlendirilmesi İşleminin Önemi	221
7.8.1. Beyan Delili	222
7.8.2. Sanığın İkrarı	222
7.8.3. Vicdani Delil Sistemi ve Sanığın İkrarının Değerlendirilmesi.....	223
7.8.4. "Şüpheden Sanık Yararlanır" İlkesinin Gözetilmesi Zorunluluğu.....	224
7.5. Yargıtay Uygulaması.....	225

İKİNCİ BÖLÜM

TİCARETE YÖNELİK UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDE SUÇLARININ GENEL HÜKÜMLER AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

8. Uyuşturucu Ticareti Suçunda Failin Kastını Belirleme Ölçütleri.....	231
8.1. Genel Açıklamalar	231
8.2. Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Temin Etme veya Ticaretini Yapma Amaçlı Bulundurma Haline İlişkin Ölçütler	232
8.2.1. Sanığın Davranışları.....	232
8.2.2. Narkotik Maddenin Ele Geçirilme Biçimi, Ele Geçiriliş ve Bulundurma Şekilleri	232
8.2.3. Narkotik Maddenin Bulunduğu Yer ve Bulundurma Süresi.....	232

8.2.4. Sanığın Uyuşturucu Madde Kullanıp Kullanmadığı ..	233
8.2.5. Sanığın Sosyal ve Ekonomik Durumu ile Gelir Düzeyi.....	233
9. Uyuşturucu Suçlarında Yıllık Kullanım Miktarı Ölçütü İle Kastın Belirlenmesi.....	236
9.1. Genel Açıklamalar.....	236
9.2. Yargıtay Uygulaması.....	237
9.2.1. Yargıtay'ın Kabul Ettiği Ölçütler	237
9.3. Narkotik Madde Türüne ve Miktarına Göre Failin Kastının Yorumlanması.....	242
9.3.1. Esrar ve Hint Keneviri	242
Esrarın Miktar, Yakalanma Şekli ve Delil Durumuna Göre Değerlendirilmesine İlişkin Tablo	244
Esrar-Ele Geçme ve Delile Göre Değerlendirme Tablosu.....	244
9.3.2. Eroin ve Kokain.....	252
Eroin-Miktara ve Delile Göre Değerlendirme Tablosu	252
Kokain-Miktara ve Delile Göre Değerlendirme Tablosu .	254
9.3.3. Sentetik Haplar	257
SENTETİK HAP-MİKTARA VE DELİLE GÖRE DEĞERLENDİRME TABLOSU	258
9.3.4. Metamfetamin.....	262
9.3.5. Sentetik Kannabinoid.....	263
Sentetik Kannabinoid-Ele Geçme ve Delile Göre Değerlendirme Tablosu.....	263
9.3.6. Günlük Kullanım Miktarı	264
9.3.7. Birden Fazla Çeşit Uyuşturucu Madde Ele Geçmesi .	264

9.4. Sonuç Değerlendirme	265
10. Teşebbüs.....	268
10.1. Teşebbüs Kavramının Tanımı	268
10.2. Teşebbüsün Şartları	268
10.3. Teşebbüsün Aşamaları.....	269
10.4. Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Suçlarına Teşebbüs.....	270
10.5. Yargıtay Uygulaması.....	271
10.5.1. Narkotik Maddeyi Teslim Alamadan Yakalanma	271
10.5.2. Uyuşturucu Madde Satın Almaya Teşebbüs.....	272
10.5.3. İhraca Teşebbüs	272
10.5.4. İthal Suçunda Teşebbüs	273
10.5.5. Kullanmak İçin Uyuşturucu Madde Satın Almaya Teşebbüs	274
10.6. Teşebbüste Görevli ve Yetkili Mahkeme	274
11. İşlenemez Suç.....	275
11.1. Genel Açıklamalar.....	275
11.2. Olayda Ele Geçen Maddenin Uyuşturucu Madde Niteliğinde Olmaması.....	276
11.2.1. Konuya İlişkin Emsal Yargıtay Kararları	276
11.3. Uyuşturucu Ticareti Suçlarında Ele Geçen Maddenin Miktar İtibariyle Ticaret Suçunun Oluşumuna Vücut Vermemesi.....	278
11.3.1. Konuya İlişkin Emsal Yargıtay Kararları Şunlardır .	279
11.4. Uyuşturucu Madde Kullanma Suçlarında, Kullanıcı Konumundaki Failin Uyuşturucu Madde Almasının Zaten Mümkün Olmadığı Durumlar	281

11.4.1. Konuya İlişkin Emsal Yargıtay Kararları Şunlardır:	282
12. İçtima.....	287
12.1. Genel Açıklamalar.....	287
12.2. Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Suçları Açısından İçtima Hükümleri	288
12.3. Uyuşturucu veya Uyarıcı Maddenin Hem Ticari Hem de Kullanma Amaçlı Bulundurulması.....	289
12.4. Ceza İnfaz Kurumunda Bulunan Hükümlüye Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Getirmek veya Satmak	290
12.5. Ceza İnfaz Kurumunda Uyuşturucu Madde Bulundurmak veya Kullanmak.....	291
12.6. Uyuşturucu veya Uyarıcı Maddenin Çalınması	293
12.7. Cezaevine Uyuşturucu Madde Sokmak ve Temin Etmek.....	294
12.8. Sınır Kapısı Olan Yerlerde Gümrük Görevlilerine Beyanda Bulunduktan Sonra Ülke Sınırı Geçilmeden Narkotik Maddenin Yakalanması.....	294
13. Zincirleme Suç.....	297
13.1. Genel Açıklamalar.....	297
13.2. Uyuşturucu Ticareti Suçundaki Eylem Çeşitliliği.....	297
13.3. Suçların İçtiması	299
13.4. Zincirleme Suç Kavramı	299
13.4.1. Genel Açıklamalar	299
13.4.2. Zincirleme Suçun Koşulları.....	300
13.4.3. Suçların Aynı Yerde İşlenmeleri	301

13.4.4. Aynı Suç İşleme Kararının Varlığının Değerlendirilmesi.....	301
13.4.5. Suçlar Arasındaki Süre	302
13.4.6. Hukuki veya Fiili Kesintiler.....	302
13.5. Uyuşturucu Ticareti Suçunda Zincirleme Suç Hükümlerinin Uygulanmasına Yönelik İlkeler	303
13.5.1. Genel Açıklamalar	303
13.5.2. Yargıtay Uygulaması	304
13.5.2.1. Gizli Soruşturmacının Aynı Kişiden Birden Fazla Narkotik Madde Satın Alması	304
13.5.2.2. Narkotik Maddenin Ele Geçirilmesi Şartı.....	306
13.5.2.3. Kısa Zaman Diliminde Birden Fazla Kez Aynı Suçun İşlenmesi.....	307
13.5.2.4. Uyuşturucu Maddelerin Aynı Bütünün Parçaları Olması	307
14. Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Suçlarında İştirak	309
14.1. Genel Açıklamalar	309
14.2. İştirakin Şartları	311
14.3. Müşterek Faillik.....	312
14.4. Dolaylı Faillik.....	313
14.5. Azmettirme	314
14.6. Yardım Etme.....	315
14.7. Bağlılık Kuralı	316
14.8. Yargıtay Uygulaması.....	317
14.8.1. TCK'nin 37. Maddesi Anlamında İştirak	317
14.8.1.1. Evine Bırakılan Eşyanın Esrar Olduğunu Bilme	317

14.8.1.2. Ele Geçen Uyuşturucu Maddeyi Üzerinde Bulundurma.....	318
14.8.1.3. Narkotik Maddenin Nakline Katılma.....	318
14.8.1.4. Alıcı ve Satıcı Arasında İrtibat Sağlama ve Alışveriş Sırasında Yanlarında Bulunma.....	318
14.8.1.5. Uyuşturucu Maddeyi Sanıktan Alıp Tarttırarak Tekrar Sanığa Götürme.....	319
14.8.1.6. Sanıkların Birlikte Kolluk Görevlilerine Narkotik Madde Satması.....	319
14.8.1.7. Bir Kişiden Aldığı Narkotik Maddeyi Bir Başka Kişiyeye Verme.....	319
14.8.1.8. İki Failin Oto ile Narkotik Madde Nakledeken Yakalanmaları.....	319
14.8.1.9. Yol Durumu ve Trafik Uygulama Noktaları Hakkında Bilgi Verme.....	320
14.8.2. Yardım Etme.....	320
14.8.2.1. Uyuşturucu Kullanıcısını Bir Şahsa Götürüp Uyuşturucu Madde Temin Etmesini Sağlama.....	320
14.8.2.2. Alıcı İle Satıcıyı Buluşturmak.....	321
15. Gönüllü Vazgeçme.....	322
15.1. Genel Açıklamalar.....	322
15.2. İştirak Hâlinde İşlenen Suçlarda Gönüllü Vazgeçme.....	324
15.3. Gönüllü Vazgeçme İle Teşebbüs Arasındaki Farklar.....	325
15.3.1. Gönüllü Vazgeçmenin Hukuki Niteliği.....	326
15.3.2. Suça Teşebbüs Kavramının Tanımı.....	326
15.3.3. Gönüllü Vazgeçme İle Teşebbüs Arasındaki Fark ...	326
15.4. Öğretideki Görüşler.....	327

15.5. Yargıtay Uygulaması.....	328
15.6. Sonuç Değerlendirme	331
15.7. Uyuşturucu Suçlarında Gönüllü Vazgeçme İle İlgili Yargıtay Kararları.....	333
15.7.1. Uyuşturucu Madde Satın Alma Eyleminden Sanığın Kendi İradesi İle Vazgeçmesi.....	333
15.7.2. Suç İşleme İradesine Devam Eden Sanık Hakkında Gönüllü Vazgeçme Hükümlerinin Uygulanamaması	334
16. Yaş Küçüklüğü	335
16.1. Genel Açıklamalar	335
16.2. 12 Yaşından Küçük Çocuklar.....	336
16.3. 12-15 Yaş Grubunda Yer Alan Çocuklar	336
16.4. 15-18 Yaş Grubunda Yer Alan Çocuklar	339
16.5. Çocuk Deyimi.....	340
16.6. Çocukların Suça Azmettirilmesi.....	340
16.7. Çocuklara Özgü Güvenlik Tedbirlerinin Yasada Açıkça Gösterilmesi	340
16.8. Dava Zamanaşımı	342
16.9. Ceza Zamanaşımı	343
16.10. Çocuklara Karşı Üstsoy veya Bunlar Üzerinde Hüküm ve Nüfuzu Olan Kimseler Tarafından İşlenen Suçlarda Dava Zamanaşımı.....	343
16.11. Müdafî Görevlendirilme Zorunluluğu	343
16.12. Duruşma Düzeninin Sağlanması ve Disiplin Hapsi Yasağı	343
16.13. Uzlaşma	344
16.14. Duruşmanın Kapalı Olması	344

16.15. Sanığın Yaşının Tespiti	344
16.16. Yaş Küçüklüğü Nedeniyle Kusurun Bulunmaması.....	345
16.17. Çocuklara Özgü Güvenlik Tedbiri	345
16.18. Çocuğun Akıl Hastası Olması	345
16.19. Tedbir Kararlarında Usûl.....	346
16.20. Tedbir Kararlarına Karşı Kanun Yolu.....	347
16.21. Soruşturma.....	347
16.22. Sosyal Çalışma Görevlisinin Bulundurulabilmesi	347
16.23. Çocuk Hakkında Koruyucu ve Destekleyici Tedbirlerin Uygulanması.....	347
16.24. Çocuğun Gözaltında Tutulması.....	347
16.25. İştirak Hâlinde İşlenen Suçlar	347
16.25.1. Yetişkinlerden Ayrı Soruşturma Yürütülmesi Zorunluluğu	347
16.25.2. Bekletici Mesele Yapma İmkânı	348
16.25.3. Dava Dosyalarının Birleştirilmesi	348
16.26. Çocuğun Naklinde Kelepçe ve Zincir Takma Yasağı ...	349
16.27. Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi	349
16.28. Adlî Kontrol	349
16.29. Tutuklama Yasağı.....	349
16.30. Duruşma	350
16.31. Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması.....	350
16.32. Yargıtay Uygulaması.....	350
17. Akıl Hastalığı.....	353
17.1. Akıl Hastalığının Kusur Yeteneğini Etkileyen Sebeplerden Birisi Olması.....	353

17.2. İşlediği Fiille İlgili Olarak Davranışlarını Yönlendirme Yeteneği Azalmış Olan Kişi.....	354
17.3. Gözlem Altında Tutma ve Usulünce Sağlık Kurulu Raporu Alınması Zorunluluğu.....	355
17.4. Müdafî Zorunluluğu	356
18. Sağır ve Dilsizlik.....	357
18.1. Genel Açıklamalar.....	357
18.2. 15 Yaşını Tamamlamamış Sağır ve Dilsiz Çocuklar.....	357
18.3. 15 Yaşını Doldurmuş Olup da 18 Yaşını Doldurmamış Olan Sağır ve Dilsizler	357
18.4. 18 Yaşını Doldurmuş Olup da 21 Yaşını Doldurmamış Sağır ve Dilsizler	358
18.5. 21 Yaşını Doldurmuş Olan Sağır ve Dilsizler	358
18.6. 15 Yaşını Doldurmuş Ancak 18 Yaşını Doldurmamış Sağır ve Dilsizler	359
18.7. Zamanaşımı Süresi	359
18.8. Tekerrür Hükümleri Uygulaması Örneği	360
19. Geçici Nedenler, Alkol veya Uyuşturucu Madde Etkisinde Olma	361
19.1. Kişinin Bilmeden İradesini Etkileyen Bir Maddenin Etkisine Girmiş Olması Hali.....	361
19.2. Annenin Uyku Halinde Bebeğin Ölümüne Neden Olması.....	361
19.3. Kişinin Hipnotize Edilmesi	362
19.4. Yanılarak Alkol veya Uyuşturucu Madde Alma	362
19.5. Sistemik Hastalıkların Etkisi	362

19.6. İsteyerek Alkol ya da Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Kullanma	362
20. Belli Hakları Kullanmaktan Yoksun Bırakılma	363
20.1. Genel Açıklamalar.....	364
20.2. Belli Hakları Kullanmaktan Yoksun Bırakılma Kararlarının İnfazı	365
20.2.1. Tanım	365
20.2.2. Belli Hak ve Yetkinin Kullanılmasının ya da Belli Bir Meslek veya Sanatın İcrasının Yasaklanması İle Sürücü Belgesinin Geri Alınmasına İlişkin Kararlar.....	366
20.2.3. Hükümlüye Tebligat	366
20.2.4. Üç Ayda Bir İlgili Kamu Kurumu İle Meslek Kuruluşlarına Yazı Yazılarak Bilgi İstenmesi.....	366
20.2.5. Belli Hak ve Yetkinin Kullanılmasının ya da Belli Bir Meslek veya Sanatın İcrasının Yasaklanması İle Sürücü Belgesinin Geri Alınmasına İlişkin Kararların Yerine Getirilmesi Görevi	367
20.2.6. Hak ve Yetkinin Kullanılmasının ya da Meslek veya Sanatın İcrasının Yasaklanmasına ya da Sürücü Belgesinin Geri Alınmasına İlişkin Kararların İnfaza Başlama Zamanı	367
20.2.7. İnfazın Tamamlanması	367
20.2.8. İlgili Kurum ve Kuruluşa Bildirimde Bulunulması ..	367
20.2.9. Adli Sicil Kanunu Açısından	368
20.2.10. Adli Sicile Kaydedilecek Hak Yoksunluğu Kararları ve Veriler.....	368
20.2.11. Hak Yoksunluğu Kararlarının Adli Sicilden Silinmesi	368

20.2.12. Arşiv Kaydına Alınma İşlemleri	368
20.2.13. Hak Yoksunluklarının Sınırlı Olarak Sayma Yoluyla Belirlenmesi	369
20.3. Görev Gereği Gözetilmesi ve Uygulanması	369
20.4. Anayasa Mahkemesinin TCK Madde 53 İle İlgili İptal Kararlarının Resen Gözetilmesi.....	369
20.5. Hak Yoksunluklarının Süre İle Sınırlı Olması	370
20.6. Velayet Hakkından, Vesayet veya Kayımlığa Ait Bir Hizmette Bulunmaktan Yasaklanma	371
20.7. Hak ve Yetkilerden Birinin Kötüye Kullanılması Suretiyle İşlenen Suçlar	372
20.8. Kararda Gösterilmemiş Olması Hali	372
20.9. Hak Yoksunluğunun, Mahkûmiyetin Kesinleşmesiyle Başlaması.....	373
20.10. Teknolojik İmkânlardan Yararlanılması Suretiyle İnfazı.....	373
20.11. İnfazın Başlama ve Bitme Zamanı	374
20.12. İnfazda Yetkili Başsavcılık.....	375
20.13. İlamın İnfazı İçin Kişilerin Nüfus Kaydına Şerh Düşülmesi ve İlgili Kurum ve Kuruluşlara Bildirim Yapılması.....	375
20.14. UYAP Bilişim Sisteminin KİHBİ Bilgi Sistemi İle Entegrasyonu İle Takip ve İnfaz.....	375
20.15. Hak Yoksunluğuna İlişkin İlamlar ve UYAP Bilişim Sisteminin KİHBİ Bilgi Sistemi İle Entegrasyonu.....	376
20.16. Yargıtay Uygulaması.....	376
21. Eşya Müsaderesi.....	378
21.1. Genel Açıklamalar.....	378

21.2. Yargıtay Uygulaması.....	380
22. Kazanç Müsaderesi.....	383
22.1. Genel Açıklamalar.....	383
22.2. Yargıtay Uygulaması.....	385
23. Çocuklara Özgü Güvenlik Tedbirleri	388
23.1. Genel Açıklamalar.....	388
23.2. Yargıtay Uygulaması.....	392
24. Suçta Tekerrür ve Özel Tehlikeli Suçlular	394
24.1. Tekerrür İle İlgili Genel Açıklamalar.....	395
24.2. Tekerrürün Şartları	397
24.3. Kesinleşmiş Bir Ceza Mahkûmiyetinin Bulunması	397
24.3.1. Kişinin Bir Suç İşlemiş Olması	397
24.3.2. Failin Cezaya Mahkûm Edilmiş Olması.....	398
24.3.3. Hükmedilen Ceza Mahkûmiyeti Kesinleşmiş Olmalı	398
24.3.3.1. Kesinleşmiş Ceza Mahkûmiyetinin Sonradan Ortadan Kalkmamış Olması.....	399
24.3.3.1.1. Cezanın Ertelenmesi Halinde	399
24.3.3.1.2. Af Hali.....	399
24.3.3.1.3. Zamanaşımı	400
24.3.3.1.4. Şikâyetten Vazgeçme Halinde.....	401
24.3.3.1.5. Ön Ödeme.....	401
24.3.3.1.6. Fiilin Suç Olmaktan Çıkarılması Halinde ...	401
24.3.3.1.7. Koşullu Salıverme	402
24.4. Yeni Bir Suçun İşlenmiş Olması.....	403
24.4.1. İşlenen Fiil Suç Olmalı	403

24.4.2. Suç, Önceki Suçtan Dolayı Verilen Ceza Mahkûmiyeti Kesinleştikten Sonra İşlenmiş Olmalı	403
24.4.3. Suç, Tamamen İşlenmiş Olabileceği Gibi Teşebbüs Aşamasında da Kalmış Olabilir	404
24.4.4. Suç, Önceki Suçla Aynı Türden Olabileceği Gibi Farklı Türden de Olabilir	404
24.5. İkinci Suçun Belirli Bir Sürede İşlenmiş Olması	404
24.5.1. Sürenin Başlangıcı	405
24.5.2. Sürenin Uzunluğu	405
24.6. Tekerrür Hükümlerinin Uygulanamayacağı Haller	406
24.7. Tekerrürün Sonuçları	409
24.8. Tekerrür İle İlgili Yargıtay Uygulaması	413
24.9. Konuya İlişkin Yargıtay Kararları	414
24.10. Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Suçlarında Tekerrür Uygulaması	415
24.10.1. TCK'nin 191. Maddesindeki Değişikliklerin Dikkate Alınması Zorunluluğu	416
24.10.2. Tekerrüre Esas Suçun Uzlaşma Kapsamına Alınması	417
25. Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Suçlarında Etkin Pişmanlık Uygulaması.....	418
25.1. Resmi Makamlar Tarafından Haber Alınmadan Önce Etkin Pişmanlıkta Bulunma Hali	418
25.1.1. Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde İmal ve Ticareti Suçlarında Etkin Pişmanlık.....	419
25.1.2. Kullanmak İçin Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Satın Alan, Kabul Eden veya Bulunduran Kişinin Etkin Pişmanlıkta Bulunması	420

25.2. Resmi Makamlar Tarafından Haber Alındıktan Sonra Etkin Pişmanlıkta Bulunma Hali.....	421
25.3. Uyuşturucu Kullanma Suçunda Kişinin Soruşturma Başlamadan Tedavi İçin Sağlık Kuruluna Başvurması Hali	421
25.4. Yargıtay Uygulaması.....	423
25.4.1. Suçlar Haber Alındıktan Sonra Gönüllü Olarak, Suçun Meydana Çıkmasına ve Fail veya Diğer Suç Ortaklarının Yakalanmasına Hizmet ve Yardım Etme	424
25.4.1.1. Koşulları.....	424
25.4.1.2. Suç Ortakları Kavramı	425
25.4.1.3. Yakalanma Kavramı	425
25.4.1.4. Hizmet ve Yardımın Sonuca Etkili ve Yararlı Olması Şartı.....	426
25.4.1.5. Bilmediği Kişiden Aldığını Söyleme veya Hayali Kişi İsimleri Verme	426
25.4.1.6. Failin Bildirdiği Kişinin Yakalanması veya Yakalanmaması Halleri.....	426
25.4.1.7. Satış İçin Hazırlandığı Anlaşılmayan Maddeyi Satmak İçin Bulundurduğunu Bildirme	427
25.4.1.8. Failin Etkili Olmayan İkrarı.....	427
25.4.1.9. Zincirleme Suçlarda, Zincire Dâhil Tüm Suçlar Yönünden TCK'nın 192/3. Maddesinin Uygulanma Şartlarının Olması.....	428
25.4.1.10. Failin Üzerinde Ele Geçen Narkotik Maddeyi Kimden Aldığını Söylemesi.....	428
25.4.1.11. Verilen Bilginin Yeterli Olmasa da Bazı İpuçları Sayesinde Diğer Suç Failinin Tespiti	429

25.4.1.12. Failin Uyuşturucu Maddeyi Aldığı ve Verdiği Kişileri Söylemesi	429
25.4.1.13. Üzerinde Narkotik Madde Yakalanan Failin, Narkotik Maddeyi Aldığı Kişiye Ait Telefon Numarasını Bildirmesi	430
26. Sınır Dışı Edilme.....	432
26.1. Yabancıların Türkiye'yi Terke Davet veya Sınır Dışı Edilmeleri Halleri	432
26.2. Karar Almaya Yetkili Makamlar	432
26.3. Sınır Dışı Edilenlerin Durumu.....	433
26.4. Türkiye'yi Terkedemeyenler.....	433
27. Tüzel Kişiler Hakkında Güvenlik Tedbirleri	434
27.1. Genel Açıklamalar	434
27.2. Yargıtay Uygulaması.....	435
28. Cezanın Belirlenmesi.....	437
28.1. Genel Açıklamalar	438
28.2. Yargıtay Uygulaması.....	440
28.3. Temel Cezanın Belirlenmesine Dair Kurallar (TCK m.61/1).....	441
28.3.1. Temel Cezanın Belirlenmesinde Dikkate Alınacak Unsurlar.....	441
28.3.2. Orantılılık İlkesi	442
28.3.3. Cezanın Bireyselleştirilmesi	442
28.3.4. Gerekçe Belirtme Zorunluluğu	442
28.3.5. Eylemin Haksızlık İçeriğiyle ve Dosya Kapsamıyla Uyumlu Bir Ceza Belirleme Zorunluluğu	442
28.3.6. TCK 61/1 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar	443

28.3.7. TCK 61/2 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar	446
28.3.8. TCK 61/3 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar	447
28.3.9. TCK 61/4 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar	448
28.3.10. TCK 61/5 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar	452
28.3.11. TCK 61/6 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar	453
28.3.12. TCK 61/7 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar	457
28.3.13. TCK 61/8 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar	458
28.3.14. TCK 61/9 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar	460
28.3.15. TCK 61/10 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar	461
28.4. Uyuşturucu Miktarına Göre Ceza Tayini Tablosu	461
6545 Sayılı Kanunla Getirilen Değişiklikler Öncesinde Esrar, Eroin ve Kokain Maddelerinin Miktarına Göre Temel Cezanın Belirlenmesine İlişkin Tablo	461
Cezanın Alt Sınırdan Fazla Uzaklaşarak Belirlenmesine İlişkin Örnek Olay Tablosu	465
29. Takdiri İndirim Nedenleri.....	468
29.1. Takdiri İndirim Nedenlerinin Kanunda Sayılanlarla Sınırlı Olmaması.....	469
29.2. Takdir Yetkisinin Yargılamayı Yapan Hâkime Ait Olması	469
29.3. Takdiri İndirimin Uygulanmasına veya Uygulanmamasına İlişkin Kararların Gerekçeli Olma Zorunluluğu	470
29.4. Yasal ve Yeterli Olmayan Gerekçe Örnekleri.....	471
Yasal ve Yeterli Olmayan Gerekçe Örnekleri Tablosu	472
30. Mahsup.....	475
30.1. Cezaların İnfazında Mahsup Uygulaması	475

30.2. Hapis Cezasından Mahsup.....	475
30.3. Adli Para Cezasından Mahsup (Bir Gün 100 TL Sayılır).....	475
30.4. Yasal Düzenleme İle Getirilen Esaslar.....	476
30.5. Mahsup Kavramının Hukuki Niteliği.....	476
30.6. Mahsubun Koşulları.....	477
30.7. Mahsuba Konu Olabilecek Özgürlüğü Kısıtlayan Haller.....	477
30.8. Adli Kontrol ve Mahsup İlişkisi.....	478
30.9. Yabancı Ülkede Gözaltında, Gözlem Altında, Tutuklulukta veya Hükümlülükte Geçen Süre.....	478
30.10. Yargıtay Uygulaması.....	479
30.10.1. Tutuklama, Yakalama veya Gözaltında Kalınan Suç Sebebiyle Verilen Hükümün Kesinleşmesi.....	480
30.10.2. Tutuklulukta Geçen Sürenin İnfaz Edilen Cezadan Mahsup Edilmesi İlkesi.....	482
30.10.3. Beraat Edilen Suçtan Tutuklu (Yakalama, Gözaltı) Kalınan Süre.....	485
30.10.4. İnfaz Kanunu Hükümlerine Göre Cezaların Toplanması Gerektiği Haller.....	485
30.10.5. Uyarılama Yargılaması ve Daha Az Ceza Verilmesi Gereken Haller.....	486
30.10.6. Mahsup Edilmesi İstenen Kararın Kesinleşmesinden Önce İşlenmiş Bir Suçun Bulunması Hali.....	488
31. Yargılama Giderleri.....	490
31.1. Genel Açıklamalar.....	490

31.2. Yargılama Giderleri İle İlgili Olarak Uyulması Gereken Kurallar	491
31.2.1. Kimlere Yükletilmesi Gerektiğinin Kesinlikle Kararda Gösterilmesi Zorunluluğu	491
31.2.2. Ödenmesi Gereken Para Miktarının Yargıç Tarafından Belirlenme Zorunluluğu	491
31.2.3. Vekâlet Ücretinin Yasa Yolu Başvurusunda Dile Getirilmemesi	492
31.2.4. Hükümde Yargılama Giderlerinden Olan Vekâlet Ücretine Hükmolunmaması	493
31.2.5. Yerine Getirilme Şekli	493
31.2.6. Yargılama Giderinin Terkin Edilmesi Gereken Tutarlardan Az Olması	493
31.2.7. Bazı Giderlerin Yargılama Gideri Sayılmaması	495
31.3. Sanığın Yükümlülüğü	495
31.4. HAGB ve Erteleme Kararları	496
31.5. Araştırma Sonucunun Sanık Lehine Ortaya Çıkmış Olması	496
31.6. Hüküm Kesinleşmeden Sanığın Ölmesi	497
31.7. Sanığın İki Suçtan Yargılaması Halinde Vekâlet Ücreti	497
31.8. Güvenlik Tedbirlerine Hükm edilmesi Halinde Yargılama Giderlerinin Durumu	498
31.9. Sanık Hakkında Aynı Olay Nedeniyle İkinci Kez Dava Açılması Hali	498
31.10. Talebi Üzerine Müştekiye Baro Tarafından Tayin Edilen Vekile Ödenen Vekâlet Ücreti	499
31.11. Bağlantılı Davalarda Giderler	499
31.12. İştirak Halinde İşlenmiş Suçlarda Yargılama Giderleri	500

31.13. Neden Olunan Yargılama Giderlerinin Ayrı Ayrı Ortak Yapılan Giderlerin Payları Oranında Alınması Zorunluluğu	501
31.14. Beraat veya Ceza Verilmesine Yer Olmadığı Kararı Verilmesi Halinde Gider.....	501
31.15. İstinaf Yasa Yolu İncelemesi Sırasında Vekâlet Ücretinin Durumu.....	502
31.16. İkinci Kez Dava Açılması Halinde Vekâlet Ücretinin Durumu.....	503
31.17. Sanığın Bir Suçtan Beraat Etmesi, Diğer Suçtan İse Mahkûm Olması Halinde Vekalet Ücreti	503
31.18. Karşılıklı Hakaret Hallerinde Gider	504
31.19. Suç Uydurma ve İftira Gibi Hallerde Gider	505
31.20. Delil Yetersizliğinden Beraat Kararı Verilmesi	505
31.21. Kanun Yollarına Başvuru Sonucunda Gider	506
31.21.1. Kanun Yolu Başvurusunun Geri Alınması veya Reddedilmesi.....	506
31.21.2. Kanun Yoluna Cumhuriyet Savcısının Başvurması.....	506
31.21.3. Kısmen Kabul Hali	506
31.21.4. Yargılamanın Yenilenmesi İsteminden İleri Gelen Giderler	507
31.21.5. Eski Hale Getirme İsteminden Doğan Giderler	507
31.21.6. Dosyanın Yargıtay'a Gidiş Dönüş Masrafları	508
32. Avukatlık Ücreti	509

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TİCARETE YÖNELİK UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDE SUÇLARINDA HUKUKA AYKIRI DELİLLER VE DELİLLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

33. Hukuka Aykırı Delillerin Diğer Delillere Etkisi.....	511
33.1. Genel Açıklamalar.....	511
33.2. Zehirli Ağacın Meyvesi Zehirli Olur İlkesi.....	512
33.3. Yargıtay Uygulaması.....	515
33.3.1. Hukuka Aykırı Arama	515
33.3.2. Hukuka Aykırı Arama Sonucu Ele Geçen Eşyalar ve Sanık İkrarının Hükme Esas Alınmaması	517
33.3.3. Arama Sırasında O Yer İhtiyar Heyetinden veya Komşulardan İki Kişinin Hazır Bulundurulmaması	517
33.3.4. Suçun Topluma Verdiği Zarar İle Devlet Görevlilerinin Sanığa Ait Hakları İhlal Etmelerinden Doğan Kişisel ve Toplumsal Zarar Karşılaştırılması.....	518
33.3.5. Suçüstü Hali ve Kaba Üst Araması	518
33.3.6. Görevlilerin Kimliklerini Gizleyerek Alıcı Rolüne Girmeleri.....	520
34. Arama İşlemleri ve Gecikmesinde Sakınca Bulunan Hâl Kavramı	521
34.1. Genel Açıklamalar.....	521
34.2. Arama ve El koymanın Anayasal Esasları	522
34.3. Adli Arama	523
34.3.1 Arama Kavramı	524
34.3.2. Üzerinde Arama İşlemi Yapılabilecek Unsurlar.....	524
34.3.3. Kişilerin Üzerlerinin Aranmasının Sınırı.....	525

34.3.4. Arama İle İlgili Hüküm İçeren Yasal Düzenlemeler	525
34.3.5. Arama İşleminin Türleri	526
34.3.6. Adli Aramaya İlişkin Temel Yasal Düzenlemeler	527
34.3.7. Şüpheli veya Sanıkla İlgili Arama	527
34.3.8. Arama Kararı	527
34.3.9. Konutta, İşyerinde ve Kamuya Açık Olmayan Kapalı Alanlarda Arama	528
34.3.10. Cumhuriyet Savcısına Ulaşılamayan Hâller	529
34.3.11. Arama Talep, Karar veya Emrinde Bulunması Gereken Bilgiler.....	530
34.3.12. Arama Kararında Gösterilmesi Gereken Hususlar .	531
34.3.13. Arama Tutanağı	531
34.3.14. Arama Sırasında Hazır Bulundurulacak Kişiler	531
34.3.15. Tesadüfen Elde Edilen Delil	531
34.3.16. Adli Arama Kavramının Tanımı	532
34.3.17. Arama İşleminin Yapılabilmesinin Ön Şartları	532
34.3.17.1. Gecikmede Sakınca veya Tehlike Bulunması ..	533
34.3.17.2. Görünüşte Haklılık	533
34.3.17.3. Ölçülülük Şartı	533
34.3.18. Arama İşleminin Zamanı	534
34.3.19. Makul Şüpheler	534
34.3.20. Makul Şüphenin Belirlenmesinde Dikkate Alınacak Hususlar	535
34.3.21. Arama Konusunda Karar Verecek Makama İletilecek Raporda Bulunması Gereken Unsurlar	536

34.3.22. Diğer Kişilerin Aranması.....	537
34.3.23. Arama Karar veya Emrinde Bulunması Gereken Unsurlar	538
34.4. Gecikmesinde Sakınca Bulunan Hâl Kavramı	538
34.4.1. Adli Arama Açısından	538
34.4.2. Önleme Aramaları Açısından	539
34.4.3. Öğretideki Görüşler	539
34.5. Yargıtay Uygulaması.....	540
34.5.1. Cumhuriyet Savcısının Verdiği Yazılı Arama Emrinin Görünüşte Haklılık ve Ölçülülük İlkelerine Uygun Olması.....	541
34.5.2. Önleme Araması Sırasında Savcılıktan Arama Kararı Talep Edilmesi.....	542
34.5.3. Gecikmesinde Sakınca Bulunan Hallerin Neler Olduğunun Açıkça Gösterilmemesi.....	543
34.5.4. Sanığa Ait İkamette Gece Vakti Yetkili Makamın Kararı Olmadan Arama Yapılması	544
34.5.5. Arama Kararı veya Emri Olmadan Yapılan Arama Sonucu Ele Geçen Delilin Hükme Esas Alınmaması	544
34.5.6. Mesai Saatleri İçerisinde Gecikmesinde Sakınca Bulunan Halin Nedeni Belirtilmeksizin Savcı Tarafından Verilmiş Arama Kararının Usulüne Uygun Olmaması	545
34.5.7. Vergi Suçlarında Arama	546
35. Kaba Üst Araması.....	547
35.1. Genel Açıklamalar.....	547
35.2. Kişilerin Kaba Üst Aramasının Yapılabilmesi.....	547
35.3. Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliği	548

35.4. Suçun İşlendiği Bilgisi Üzerine Yapılan Soruşturma İşlemleri Sırasında Kişilerin Kaba Üst Aramasını Yapabilmesi	551
35.5. Yargıtay Uygulaması.....	552
35.5.1. Üst Araması Yapılacağı Sırada Üzerinde Bulunan Uyuşturucu Maddeyi Teslim Eden Sanığın Eyleminin Etkin Pişmanlık Oluşturmaması	556
35.5.2. Suç Eşyasının Sanığın İç Çamaşırının İçinde Ele Geçirilmiş Olması	557
35.6. Sonuç Değerlendirme	557
36. Sanığın İkrarının Delil Olarak Değerlendirilmesine İlişkin Esaslar	560
36.1. Genel Açıklamalar	560
36.2. Sanığın İkrarı Kavramının Tanımı	560
36.3. Sanığın İkrarının Sağladığı Kolaylıklar.....	560
36.4. Sanığın İkrarının Delil Olarak Değerlendirilmesinde Gözetilecek İlkeler.....	561
36.4.1. Vicdani Delil Sistemi.....	561
36.4.2. Şüpheden Sanık Yararlanır İlkesi	562
36.4.2.1. Kavram Tanımı	562
36.4.2.2. “Şüpheden Sanık Yararlanır” İlkesinin Gözetilmesi Zorunluluğu.....	562
36.4.2.3. “Şüpheden Sanık Yararlanır” İlkesinin Uygulanabileceği Haller.....	563
36.5. Sanık İkrarının Delil Olarak Hükme Esas Alınma Ölçütleri	563
36.6. Yargıtay Uygulaması.....	565

36.6.1. Sanığın İkrarının Hükme Esas Alınması ve İkrarın Dosyadaki Mevcut Deliller İle Örtüşmesi Hali	565
36.6.2. Sanığın İkrarının Hükme Esas Alınmaması ve İkrarın Dosyadaki Mevcut Deliller İle Örtüşmemesi Hali ...	566
37. Gizli Soruşturmacı Görevlendirilmesi	568
37.1. Genel Açıklamalar.....	568
37.2. Yargıtay Uygulaması.....	570
37.2.1. Sanıkların Atılı Suçlamayı ve Fiziki Takip Tutanaklarının İçeriklerini Kabul Etmediklerini Savunmaları	574
37.2.2. Gizli Soruşturmacıların Kolluk Görevlisi Olması	574
37.2.3. Kararın Verildiği Tarihteki Mevzuatın Gözetilmesi.	575
37.2.4. Gizli Soruşturmacının Sanıktan Birden Fazla Kez Uyuşturucu Madde Alması.....	576
37.2.5. Cumhuriyet Savcısı Tarafından Adli Kolluk Görevlisinin Gizli Soruşturmacı Olarak Görevlendirilmesi .	576
37.2.6. Cumhuriyet Savcısının Acele Hâl Sebebiyle Sözlü Olarak Verdiği Emirleri Yazılı Olarak Bildirmemesi	579
38. Teknik Araçlarla İzleme.....	581
38.1. Yargıtay Uygulaması.....	584
38.1.1. Teknik Araçlarla İzlemeye İlişkin Verilmiş Bir Kararın Bulunup Bulunmadığının Araştırılması Zorunluluğu	584
38.1.2. Tesadüfen Elde Edilen Deliller.....	584
38.1.3. Karar Alınmadan Teknik Araçlarla İzleme Yapılmasının Hukuki Sonucu.....	586

38.1.4. CMK'nin 135, 139 ve 140 Maddelerindeki Koruma Tedbirlerinin Tümü'nün Aynı Anda Uygulanamaması.....	586
38.1.5. Teknik İzleme Kayıtlarının Getirilerek Sanığa İzletilmesi ve Dinletilmesi	586
39. Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi	588
39.1. Genel Açıklamalar	588
39.2. Dinleme, Kayda Alma ve Sinyal Bilgilerinin Değerlendirilebilmesi İle İlgili Tedbire Karar Vermeye Yetkili ve Görevli Makam	590
39.3. Hat Kullanıcısını Gösterir Belge veya Raporun Talebe Eklenmesi Zorunluluğu	591
39.4. Tanıklıktan Çekinebilecek Kişilerle İletişim	592
39.5. Kararda Belirtilmesi Gereken Hususlar	592
39.6. Tedbirinin Süresinin Uzatılması	592
39.7. Mobil Telefonun Yerinin Tespiti	593
39.8. Telekomünikasyon Yoluyla İletişiminin Tespiti	593
39.9. Gizlilik İlkesi	594
39.10. Tedbirin Uygulanabileceği Suçlar (Katalog Suçlar)	595
39.11. Yargıtay Uygulaması	596
39.11.1. Telefon Görüşmelerinin Tesadüfen Elde Edilen Delil Niteliğinde Olması	596
39.11.2. Delil Değerlendirilmesi Yasakları	598
39.11.3. Tesadüfen Dinlemeye Takılan Diğer Sanıklar	598

40. Telefon Konuşmalarının Delil Olma Niteliği ve Yorumlanması	600
40.1. Telefon Konuşmaları Dışında Delil Bulunmaması	600
40.2. Alınmış Bir Denetleme Kararı Olmadan Kayda Alınmış Telefon Konuşmalarına Dayanılarak Hüküm Kurulamaması	600
40.3. İçeriğine Değişik Anlamlar Yüklenmesi Mümkün Olan Telefon Konuşmaları	601
40.4. Telefon Konuşmalarında Geçen Maddelerin Ele Geçmemesi	601
40.5. Telefon Konuşmalarının İncelenmesi	601
40.6. Telefon Konuşmalarının Özel Kişilerce İzinsiz Kaydedilmesi ve Kullanılması	602
40.7. Telefon Konuşmasına Dair Çözüm Tutanaklarının Sanıklara Okunması Zorunluluğu	603
40.8. Hükmün Gerekçesinde Sanığın Telefon Konuşmalarının Belirtilmesi ve Ne Şekilde Yorumlandığının Açıkça İfade Edilmesi Zorunluluğu	603
40.9. Gerekçede Hangi Delile Hangi Nedenlerle Üstünlük Tanındığının Belirtilmesi Zorunluluğu	604
40.10. Mahkûmiyet İçin Telefon Konuşmalarının Olaylarla Örtüşmesi Zorunluluğu.....	604
41. Beraat Kararı Verilmesi Gereken Haller	605
41.1. Kendisinde Herhangi Bir Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Ele Geçmeyen Sanığın Durumu.....	605
41.2. Sanığın Ele Geçirilen Uyuşturucu Maddeleri Ticaret Amacıyla Bulundurduğu İlişkin Delil Olmaması.....	605
41.3. Atfî Cürüm Niteliğinde Kalan Soyut Beyan ve Teşhis Dışında Delil Olmaması	606

41.4. Kişilerin Sonradan Vazgeçtikleri Soyut Beyanları Dışında Delil Olmaması	606
41.5. Kollukta Müdafisiz Alınan ve Sonradan Dönülen Soyut Beyanlar ve Teşhisler	607
41.6. Sanığın Esrarı Yetiştirdiği Kenevirlerden Elde Ettiğine İlişkin Soyut Beyanı Dışında Delil Olmaması	607
41.7. Narkotik Maddenin Sanık Tarafından Verildiğinin Sabit Olmaması.....	608
41.8. İhbarcının Soyut Beyanı Dışında Delil Olmaması	608
41.9. Soyut İstihbari Bilgi Dışında Delil Olmaması.....	609
41.10. Taşıtta Yapılan Aramada Narkotik Maddenin Bulunduğunu Bilmeyen Sanığın Durumu	609
41.11. Somut Olgularla Örtüşmeyen ve İçeriğine Değişik Anlamlar Yüklenebilecek, Telefon Konuşmaları Dışında	610
42. Hükmün Gerekçesinde Gösterilmesi Gereken Hususlar..	612
42.1. Genel Açıklamalar	612
42.2. Hükmün Gerekçesinde Gösterilmesi Gereken Hususlar .	613
42.3. Hükmün Gerekçesi ve Hüküm Fıkrasının İçereceği Hususlar	617
42.4. Hükmün Gerekçesinin Yazılma Süresi.....	619
42.5. Karar ve Hükümlerin İmzalanma Zorunluluğu	619
42.6. Hâkimin Hükmü İmza Edemeyecek Hale Gelmesi	620
42.7. Kararın Niteliği ve Yasal Yollara Başvuru İle İlgili Hususlar	621
42.8. Yasa Yolu, Süresi, Başvuru Yapılacak Merci İle Başvuru Şeklinin Anlaşılabilir Nitelikte Açıkça Gösterilmesi Zorunluluğu	622

42.9. Hükümlerin Nüshaları ve Özetlerinin İmzalanması ve Mühürlenmesi.....	624
42.10. Hükümün Bölümleri.....	624
42.11. AİHM Uygulaması.....	628
42.11.1. Mahkemelerin Davayı Etkili Bir Şekilde İnceleme Görevi.....	628
42.11.2. Mahkemelerin Davayı İnceleme Metotları.....	628
42.11.3. Mahkemelerin Geniş Bir Takdir Yetkisine Sahip Olması.....	628
42.11.4. Temel Sorunların İncelenmiş Olması Zorunluluğu	629
42.11.5. Mahkemelerin Kararın Hangi Temele Dayandırdıklarını Yeterince Açıklama Yükümlülüğü.....	629
42.12. Sonuç Değerlendirme	629
KAYNAKÇA	631